

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Zdeňka Kühna, soudce Ondřeje Mrákoty a soudkyně Michaely Bejčkové v právní věci žalobce: **P. Č.**, zast. Mgr. Jiřím Čechem, advokátem se sídlem Otakarova 1427/41, České Budějovice, proti žalovanému: **Ministerstvo práce a sociálních věcí**, se sídlem Na Poříčním právu 1, Praha 2, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 12. 2. 2019, čj. MPSV-2019/22032-913, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 29. 8. 2019, čj. 60 Ad 4/2019-34,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se zamítá.**
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Ustanovenému zástupci žalobce Mgr. Jiřímu Čechovi, advokátu, **se přiznává** odměna za zastupování a náhrada hotových výdajů ve výši **3 146 Kč**, která bude proplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

[1] Žalobce ohlásil dne 19. 10. 2018 Úřadu práce ČR, pobočce v Českých Budějovicích, že ho dne 15. 10. 2018 vedoucí ubytovacího zařízení Stavounion, a. s., neoprávněně vystěhoval z garsonky č. X, kterou v ubytovacím zařízení obýval. Od té doby se žalobce ocitl bez domova, přes noc se zdržuje ve skladu. Úřad práce vyzval žalobce k doložení jeho skutečného pobytu včetně právního titulu k užívání prostoru. Žalobce zaslal úřadu práce dne 15. 11. 2018 formulář - informace o užívaném bytu, ve kterém uvedl, že až do 1. 5.

2019 má platný právní titul ke garsonce v ubytovacím zařízení. Dále přiložil též formulář o hlášení změn, kde za svůj skutečný pobyt označil „*malý sklad v Českých Budějovicích*“. Úřad práce poté dne 19. 11. 2018 žalobce opětovně vyzval ke sdělení přesného místa skutečného pobytu. Žalobce zaslal usnesení Okresního soudu v Českých Budějovicích ze dne 16. 11. 2018, čj. 33 C 201/2018-17, kterým soud vyhověl návrhu žalobce na vydání předběžného opatření. Soud uložil společnosti Stavounion povinnost zdržet se pronajímání garsonky č. X v ubytovacím zařízení jiné osobě než žalobci a předat žalobci klíč od vstupních dveří do garsonky. Na základě této skutečnosti provedl úřad práce v ubytovacím zařízení šetření a zjistil, že se tam žalobce i přes vykonatelné předběžné opatření nezdržoval, osobní věci měl uložené ve skladu. Úřad práce oznámením ze dne 30. 11. 2018 zahájil z moci úřední správní řízení ve věci odnětí doplatku na bydlení. Žalobce dne 3. 12. 2018 podal návrh na přerušování řízení o odnětí doplatku na bydlení, dne 6. 12. 2018 vzal tento návrh zpět a současně požádal o zastavení řízení.

[2] Rozhodnutím ze dne 19. 12. 2018 úřad práce rozhodl odejmout žalobci doplatek na bydlení ode dne 1. 11. 2018. Dospěl k závěru, že byt byla nájemní smlouva v ubytovacím zařízení nadále platná, žalobce garsonku fakticky neužíval a nedoložil právní titul ke skutečně obývanému prostoru. Proti rozhodnutí úřadu práce podal žalobce odvolání, které žalovaný rozhodnutím ze dne 20. 2. 2019 zamítl. Žalobce se poté bránil žalobou u krajského soudu. Rozsudkem ze dne 29. 8. 2019 krajský soud žalobu zamítl jako nedůvodnou.

[3] Žalobce (stěžovatel) podal proti rozsudku krajského soudu kasační stížnost z důvodů dle § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s. V ní předně napadá rozsudek krajského soudu pro nepřezkoumatelnost. Konkrétní nevypořádaná tvrzení cituje v kasační stížnosti. Dále namítá, že správní orgány nesprávně smísily návrh na zastavení řízení o odnětí doplatku na bydlení se zpětvzetím návrhu na přerušování řízení; krajský soud tento návrh zcela přehlédl. Správní orgány i krajský soud dále bez vysvětlení ignorovaly návrh v podání ze dne 4. 2. 2019, aby nepřihlížely k některým konkrétně označeným listinám ze správního spisu úřadu práce. Nezohlednily ani námitky, že některé listiny ve spisu chybí.

[4] Stěžovatel dále napadá záznam z místního šetření ze dne 29. 11. 2018. Krajský soud se nevypořádal s argumenty, že listina o místním šetření není průkazná a je antedatovaná. Skutečnosti, které ze záznamu dovozuje žalovaný v rozhodnutí o odvolání, jsou nepravdivé a nemají v záznamu oporu. Podle krajského soudu si stěžovatel protiřečí, neboť prý přiznává, že se v garsonce nenacházel. Toto tvrzení je však mylné. Je zřejmé, že úřední osoby při místním šetření nebyly u dveří garsonky č. X, jinak by si všimly, že byla na dveřích vylepena výstraha stěžovatele pronajímateli, aby do garsonky nevstupoval. Krajský soud navíc přehlédl předběžné opatření okresního soudu, ve kterém soud shledal v jednání smluvní strany zvůli. Toto předběžné opatření bylo pro krajský soud i správní orgány závazné. Krajský soud měl v souladu se zásadou nedotknutelnosti obydlí vyjádřenou v čl. 12 Listiny základních práv a svobod dále přihlídnout k tomu, že do garsonky vstupovaly osoby bez souhlasu stěžovatele.

[5] Žalovaný se ve vyjádření ztotožňuje s rozsudkem krajského soudu a navrhuje kasační stížnost zamítnout.

pokračování

[6] NSS při posuzování přípustné kasační stížnosti dospěl k závěru, že kasační stížnost má požadované náležitosti, byla podána včas a osobou oprávněnou. Důvodnost kasační stížnosti posoudil NSS v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.); neshledal přitom vady, jimiž by se musel zabývat i bez návrhu.

[7] NSS poznamenává, že dne 12. 2. 2020 obdržel přípis, ve kterém stěžovatel namítá podjatost soudců NSS Zdeňka Kühna, Ondřeje Mrákoty, Michala Mazance a soudkyň Michaely Bejčkové a Barbary Pořízkové. Námitkou podjatosti se NSS nezabýval, neboť byla opožděná. V přípisu ze dne 3. 10. 2019 NSS stěžovatele poučil, že namítat podjatost může v propadné lhůtě jednoho týdne od doručení přípisu. Přípis byl stěžovateli doručen dne 13. 10. 2019. Ustanovenému advokátu bylo obdobné poučení doručeno dne 7. 11. 2019.

[8] Kasační stížnost není důvodná.

[9] Úvodem NSS konstatuje, že nepřihlížel k podáním stěžovatele ze dne 17. 9. 2019 a ze dne 5. 11. 2019, jelikož je nepovažuje za projednatelná. Na tuto skutečnost upozornil stěžovatele v usnesení o ustanovení advokáta ze dne 5. 11. 2019 a poskytl mu lhůtu 30 dnů k doplnění důvodů kasační stížnosti. Stěžovatel podal dne 6. 12. 2019 prostřednictvím ustanoveného advokáta doplnění kasační stížnosti, které je však také na samé hranici projednatelnosti. NSS předesílá, že se zabýval pouze těmi kasačními námitkami, které jsou v doplnění ze dne 6. 12. 2019 srozumitelně zdůvodněny. Neposuzoval části doplnění, které obsahují obecné, vágní a neuspořádané formulace. S ohledem na dispoziční zásadu není namístě, aby NSS za stěžovatele spekulativně domýšlel nesrozumitelné argumenty. Takovým postupem by přestal být nestranným rozhodčím sporu. Kvalita kasační stížnosti předurčuje obsah rozhodnutí soudu (viz např. rozsudek rozšířeného senátu ze dne 24. 8. 2010, čj. 4 As 3/2008-78, č. 2162/2011 Sb. NSS, bod 32).

[10] Stěžovatel v první části kasační stížnosti napadá rozsudek krajského soudu pro nepřezkoumatelnost. Cituje sérii konkrétních tvrzení roztržďených do několika skupin, k nimž se krajský soud údajně nevyjádřil.

[11] NSS je přesvědčen, že se krajský soud s žalobními námitkami vypořádal srozumitelně a dostatečně. Pokud jde o skupinu údajně nevypořádaných tvrzení pod bodem A a B, krajský soud se k dostatečnosti výzev úřadu práce a posouzení trvání nároku na doplatek na bydlení vyjádřil v bodech 22. až 24. rozsudku. Ke skupině tvrzení pod bodem C týkajících se odnětí dávky zpětně se krajský soud sice výslovně nevyjádřil, podle NSS se však nejedná o vadu, která by měla vliv na zákonnost rozsudku. Krajskému soudu nelze vytýkat, že se nevěnoval zvláště každému jednotlivému tvrzení stěžovatele, a to zejména s ohledem na značně chaotický a nesrozumitelný způsob stěžovatelovy argumentace.

[12] NSS nadto uvádí, že odnětí doplatku na bydlení v nynější kauze od 1. 11. 2018 má oporu v § 44 odst. 1 zákona o pomoci v hmotné nouzi, podle kterého *[z]mění-li se skutečnosti rozhodné pro nárok na dávku nebo její výplatu tak, že nárok na dávku nebo na její výplatu zanikne, dávka se odejme nebo její výplata zastaví od prvního dne kalendářního měsíce*

následujícího po kalendářním měsíci, ve kterém tato změna nastala. Podle § 10 odst. 5 písm. b) téhož zákona současně platí, že v průběhu poskytování opakující se dávky je rozhodným obdobím, za které se zjišťují odůvodněné náklady na bydlení, aktuální kalendářní měsíc. Stěžovatel byl vystěhován z ubytovacího zařízení dne 15. 10. 2018. Přes výzvu správních orgánů a poučení o možnosti odnětí dávky stěžovatel nedoložil právní titul ke skutečně obývanému prostoru, čímž porušil povinnosti příjemce dávky stanovené mu v § 49 zákona o pomoci v hmotné nouzi. Stěžovatel tedy od listopadu 2018 nesplňoval podmínky pro nárok na doplatek na bydlení (srov. § 33 odst. 1 zákona o pomoci v hmotné nouzi); nárok na dávku mu zanikl v říjnu 2018. Správní orgány proto v souladu s § 44 odst. 1 zákona o pomoci v hmotné nouzi mohly stěžovateli dávku od 1. 11. 2018 odejmout.

[13] Podle další námitky správní orgány nesprávně smísily návrh na zastavení řízení o odejmutí doplatku se zpětvzetím návrhu na přerušení téhož řízení. Krajský soud pak tento návrh podle stěžovatele zcela přehlédl. NSS s touto námitkou nesouhlasí. Úřad práce na s. 2 rozhodnutí ze dne 19. 12. 2018 vzal návrh stěžovatele na zastavení řízení výslovně na vědomí, podle jeho názoru však *„žadatel neuvedl žádný podstatný důvod, kvůli kterému by mělo být řízení o odejmutí dávky zastaveno“*. Také z rozsudku krajského soudu vyplývá, že zastavení řízení nebylo s ohledem na skutkové okolnosti kauzy důvodné.

[14] Správní orgány i krajský soud dále podle stěžovatele ignorovaly jeho návrh ze dne 4. 2. 2019, aby nepřihlížely k některým konkrétně označeným listinám ze správního spisu úřadu práce. Dále prý nezohlednily námitky, že některé listiny ve spisu chybí. Ani tyto námitky NSS nepovažuje za důvodné. Stěžovatel neuvádí, jak se tvrzené pochybení správních orgánů a krajského soudu mělo projevit při posouzení věci a zda mělo vliv na zákonnost rozhodnutí.

[15] Stěžovatel dále zpochybňuje průkaznost záznamu o místním šetření ze dne 29. 11. 2018. Totožnou námitku již přesvědčivě vypořádal krajský soud. NSS souhlasí s krajským soudem, že listina nevykazuje žádné známky manipulace a je věrohodná. V podrobnostech lze stěžovatele odkázat na bod 25 napadeného rozsudku. Správní orgány ze záznamu o místním šetření dovodily, že se stěžovatel v ubytovacím zařízení fakticky nezdržoval. Sam stěžovatel přitom v několika vlastních podáních (viz přípis ze dne 19. 10. 2018 či formulář o hlášení změn ze dne 15. 11. 2018), uvedl, že skutečným místem jeho pobytu je malý sklad v Českých Budějovicích. Skutečnost, že stěžovatel zanechal na dveřích garsonky č. 9 výstrahu pronajímateli, nevypovídá nic o tom, zda stěžovatel v ubytovacím zařízení v době místního šetření fakticky pobýval.

[16] Stěžovatel poukazuje též na předběžné opatření v usnesení Okresního soudu v Českých Budějovicích ze dne 16. 11. 2018, čj. 33 C 201/2018-17. Krajský soud prý toto předběžné opatření přehlédl. NSS předně uvádí, že existenci předběžného opatření stěžovatel v žalobě pouze chaoticky zmínil, aniž rozvedl konkrétní argumenty o tom, jak se mělo vydání předběžného opatření projevit v hodnocení stěžovatelovy situace. NSS proto nepovažuje za vadu, pokud se krajský soud v rozsudku významem předběžného opatření detailně nezabýval. Stěžovatel v kasační stížnosti zdůrazňuje, že předběžné opatření bylo pro správní orgány i krajský soud závazné. Tuto skutečnost však správní orgány ani krajský soud nezpochybňují. Z rozhodnutí správních orgánů naopak vyplývá, že nájemní smlouvu stěžovatele s ohledem na existenci vykonatelného předběžného

pokračování

opatření považovaly za platnou (srov. s. 5-6 rozhodnutí žalovaného a s. 2 rozhodnutí úřadu práce). Správní orgány však při místním šetření v ubytovacím zařízení dne 29. 11. 2018 zjistily, že stěžovatel garsonku v ubytovacím zařízení fakticky neužívá, své osobní věci měl uloženy ve skladě ubytovny. Sám stěžovatel přitom neuvedl, že by se na základě vykonatelného předběžného opatření domáhal opětovného zpřístupnění garsonky.

[17] Konečně stěžovatel namítá, že správním orgánům nic nebránilo připojit se k žalobě o náhradu škody vůči společnosti Stavounion. Dále uvádí, že měl krajský soud v souladu se zásadou nedotknutelnosti obydlí vyjádřenou v čl. 12 Listiny základních práv a svobod přihlédnout k tomu, že do garsonky vstupovaly osoby bez souhlasu stěžovatele. Tyto námitky nesouvisí s předmětem sporu - odnětím doplatku na bydlení. NSS se jimi proto blíže nezabýval.

[18] S ohledem na vše výše uvedené proto NSS zamítl kasační stížnost jako nedůvodnou (§ 110 odst. 1 věta poslední s. ř. s.). O náhradě nákladů řízení rozhodl podle § 60 odst. 1 za použití § 120 s. ř. s. Stěžovatel nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti, neboť ve věci neměl úspěch; žalovanému náklady řízení nad rámec běžné úřední činnosti nevznikly.

[19] Zástupcem stěžovatele byl usnesením NSS ze dne 5. 11. 2019 ustanoven Mgr. Jiří Čech, advokát, jehož odměnu a hotové výdaje podle § 35 odst. 10 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. hradí stát. NSS přiznal advokátovi odměnu za dva úkony právní služby, kterými jsou převzetí a příprava zastoupení a sepsání doplnění kasační stížnosti (§ 11 odst. 1 písm. a), d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif)]. Za provedené dva úkony právní služby náleží mimosmluvní odměna ve výši 2 000 Kč (§ 9 odst. 2 ve spojení s § 7 bodem 3 advokátního tarifu), která se zvyšuje o paušální náhradu hotových výdajů ve výši 600 Kč (§ 13 odst. 4 advokátního tarifu). Za úkony právní služby tedy advokátovi náleží 2 600 Kč a dále částka odpovídající DPH ve výši 21 % (tzn. 546 Kč), celkem tedy 3 146 Kč. Tuto částku NSS vyplatí do 30 dnů ode dne právní moci tohoto rozsudku.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 25. února 2020

Zdeněk Kühn
předseda senátu